

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

roku a poté se občerstvit v turistické chatě, kterou najdete na úpatí rozhledny.

Jen pár kilometrů od Bramberka najdete další z jizerských rozhleden, a totiž rozhlednu Štěpánka. Podle pověsti ji kníže Rohan, majitel zdejšího panství, nechal vystavět na počest arcivévodě Štěpána, podle něhož získala rozhledna své jméno. V průběhu stavby se však z věštby dozvěděl, že jeho život je s rozhlednou přímo spjatý a že zemře, až bude stavba dokončena. Kníže tedy nechal stavbu pozastavit a rozhledna zůstala rozestavěná dalších čtyřicet let. Půvabná osmiboká stavba měří nyní čtyřicet metrů a vyhlídkové patro s osmi okny do všech stran se nachází ve dvaceti metrech, odkud se vám naskytne vynikající rozhled.

Trojici rozhleden můžete uzavřít rozhlednou na Tanvaldském Špičáku, kterou najdete jen kousek od Albrechtic v Jizerských horách. I tato stavba je otevřena celoročně a výhled se vám tady naskytne z osmnácti metrů.

Rozhlednu na Tanvaldském Špičáku oceníte zvláště v případě, že patříte mezi vyznavače zimních sportů,

protože Tanvaldský Špičák je zároveň jedním z našich nejznámějších lyžařských center. Najdete zde sjezdářské tratě všech obtížností a nahoru na kopec vás dopraví čtyřsedačková lanovka.

Po stopách sklářů

Jizerské hory jsou kromě jiného proslulé i svou bohatou a dlouhou sklářskou historií. Jestliže patříte mezi ty, kteří dokážou ocenit kouzlo a romantiku starých časů, zcela určitě do svého cestovního itineráře zahrňte osadu Jizerka. Jde o nejvýše položenou osadu v Čechách a už při příjezdu budete mít pocit, že jste se vrátili v čase o několik století vzad. Jizerka byla založena v 15. století jako osada hledačů drahokamů a na

tuto kapitolu v její historii odkazuje Sařírový potok, který zde protéká. Svěho času tak byla Jizerka proslavená jako naleziště vzácných smaragdů, safírů a rubínů.

Když se naleziště vyčerpalo, převzali tu vládu skláři. Největší a nejslavnější sklárna byla založena na počátku devatenáctého století a přinesla Jizerce relativní zabezpečení a blahobyt. V dobách

největší slávy zde pracovalo třicet sklářů a Jizerka měla dvaadvacet domů. Mezi nimi i školu, pilu a pekárnu. Na počátku dvacátého století se odsud skláři odstěhovali dolů do údolí, avšak Jizerka si dodnes uchovala svou romantickou atmosféru. Ze staré školy se stalo muzeum Jizerských hor a v panském domě najdete dnes restauraci a penzion.

Neméně zajímavou návštěvou, kterou můžete absolvovat na běžkách nebo příjemnou nenáročnou procházkou, je bývalá sklářská osada Kristiánov. Sklářskou huť tady na sklonku osmnáctého století založil sklářský mistr Riedel. Prosperující sklárna fungovala přibližně sto let a stejně jako v případě Jizerky přinesla osadě blahobyt. Pak však huť zachvátil požár, který za prosperitou udělal tlustou čáru. V současné době tady můžete navštívit památník sklářství, který najdete v takzvané Liščí boudě, bývalé sklářské hospodě, či malý romantický hřbitůvek, kde odpočívají někdejší majitelé sklárny.

Zámeček pro politiky

Ať už se rozhodnete výpravu za sklářskou historií absolvovat na běžkách nebo jen po svých, na trase nemůžete minout další ze zástávek, Novou Louku. Také tady byla v 18. století založena věhlasná sklárna. Stejně jako u předchozích skláren a osad, které kolem vznikaly, bylo pro její stavbu zvoleno místo v samém srdci hor. Tam byl totiž zajištěn dostatek dřeva, které sklářské hutě nutně potřebovaly pro svůj provoz. Na Nové Louce se vystřídali do konce devatenáctého století dva majitelé. Pak však vybavení sklárny přestávalo stačit moderním plynovým sklárnám, a proto ji skláři postupně opustili. Bývalý panský dům si majitelé pozemků přestavěli na lovecký zámek, do něhož se po vzniku Československa jezdili rekreovat vysocí političtí představitelé. V bývalém zámku je v současné době oblíbená restaurace a penzion, ale není potřeba příliš fantazie, abyste si představili dobu, kdy na tomto kouzelném místě hor sídlili ti nejznámější skláři z celého kraje. ■

BOHUSLAV DVOŘÁK

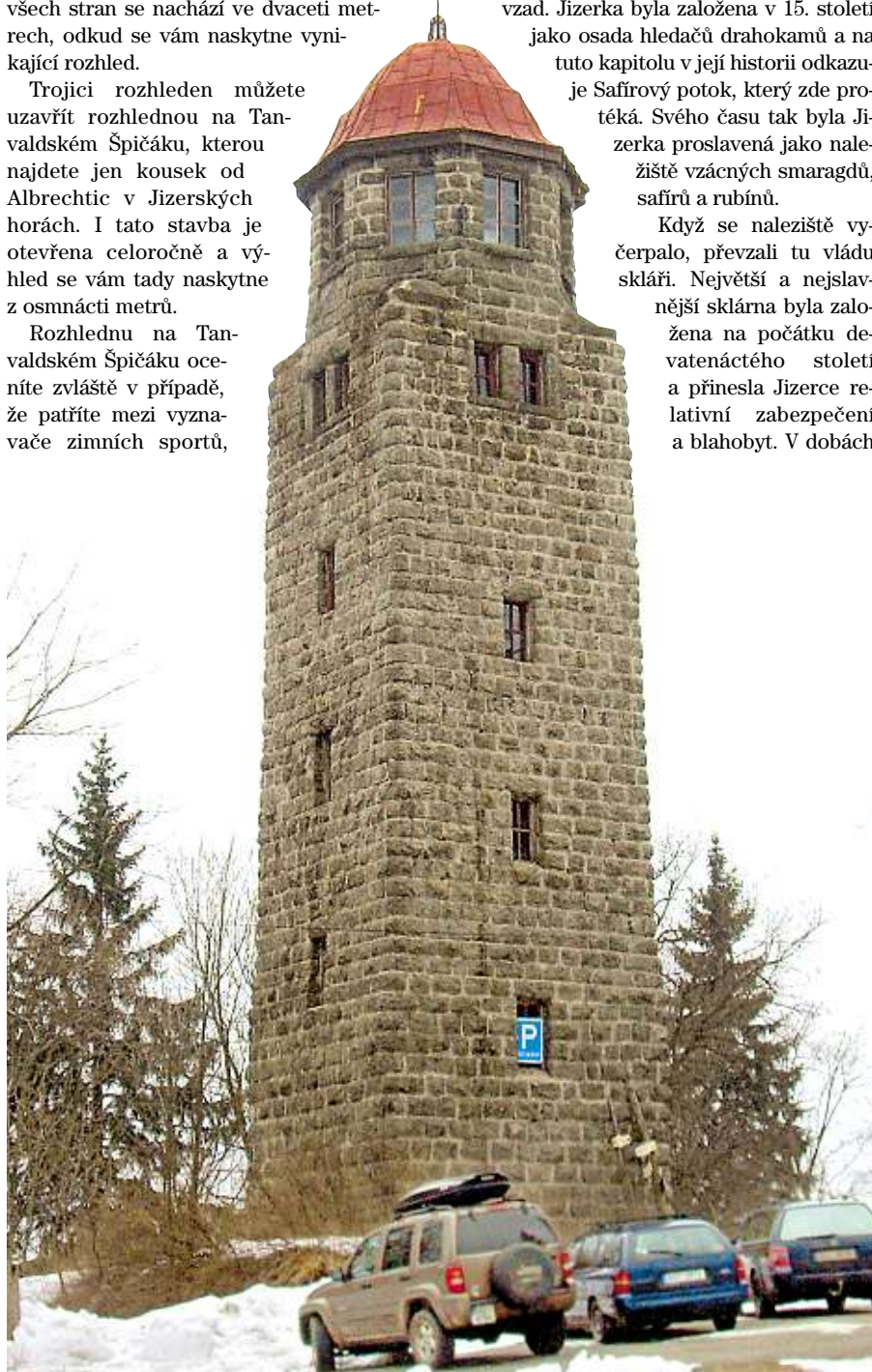

FOTO: BOHUSLAV DVOŘÁK